XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2024- yil 1- iyul holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 26 272 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 22 984 ta).

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

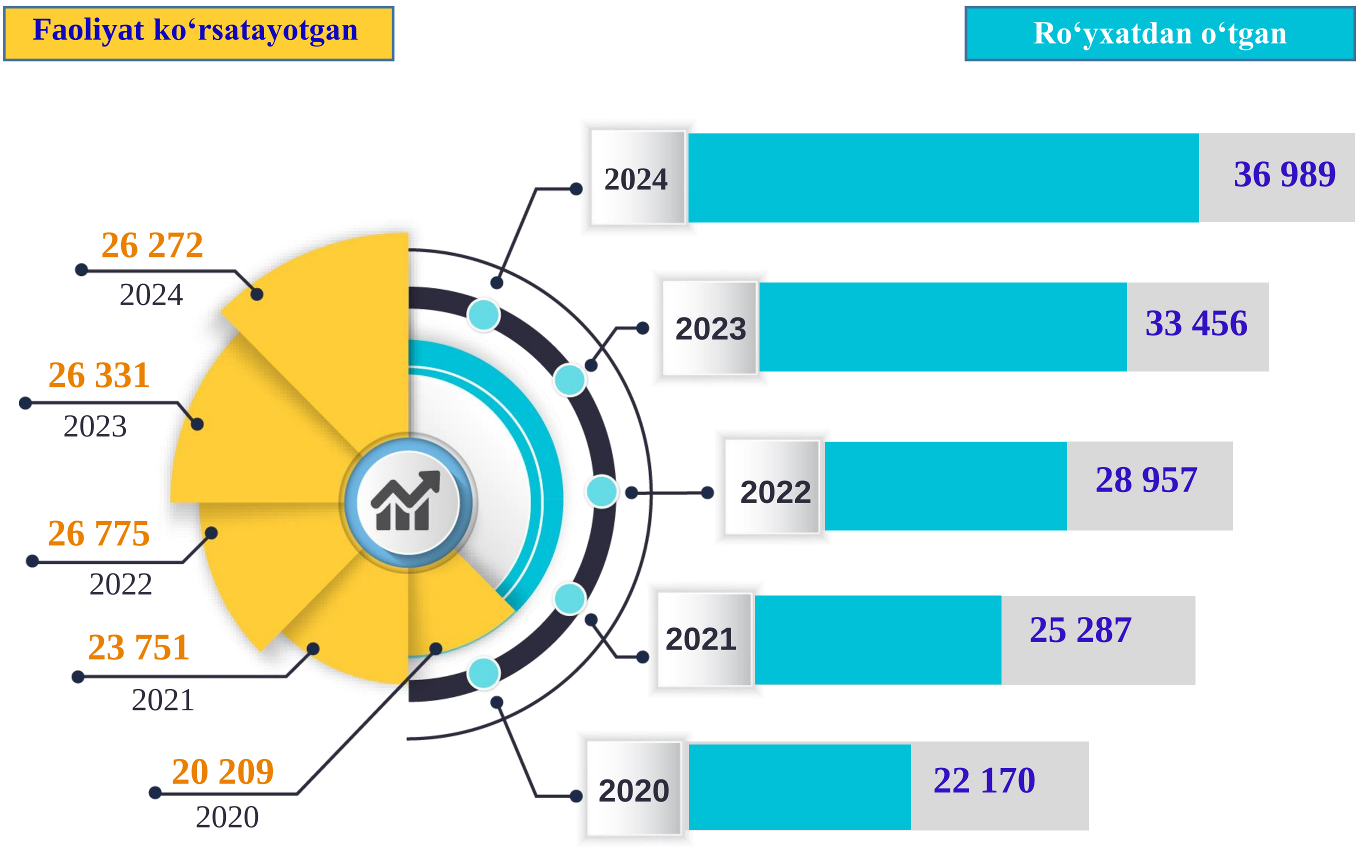

1- BO‘LIM. XORAZM VILOYATI BO‘YICHA KORXONA VA TASHKILOTLARNING SONI

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2024- yil yanvar-iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

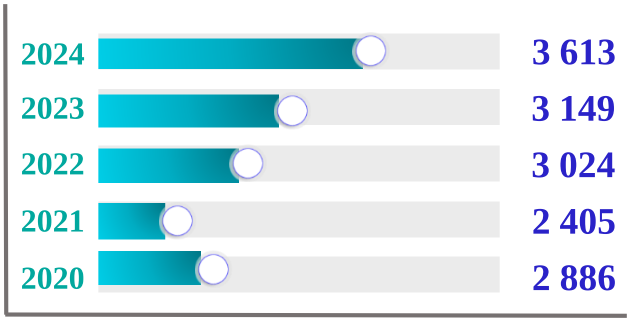

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

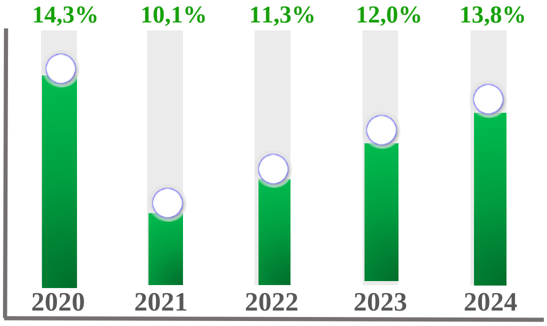

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

653
24,3%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

864
22,3%

Sanoat

112
7,2%

Qurilish

1 159
12,9%

Savdo

117
11,8%

Tashish va saqlash

207
12,8%

Yashash va ovqatlanish

95
25,9%

Axborot va aloqa

40
6,7%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

366
6,6%

Boshqa turlar

2024- yilning yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2021- yilning mos davriga nisbatan 1 208 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2021- yilning mos davrida nisbatan yangi tashkil etilgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 049 taga, xususiy korxonalar - 134 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	490	9,7%	Qo‘shko‘pir t.	261	12,4%
Yangiariq t.	374	22,6%	Xiva t.	240	13,4%
Urganch t.	346	12,2%	Xonqa t.	238	11,7%
Shovot t.	338	18,7%	Xiva sh.	214	11,1%
Bog‘ot t.	296	16,3%	Yangibozor t.	197	16,4%
Gurlan t.	271	16,1%	Tuproqqal’a t.	78	10,9%
Hazorasp t.	270	16,6%			

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

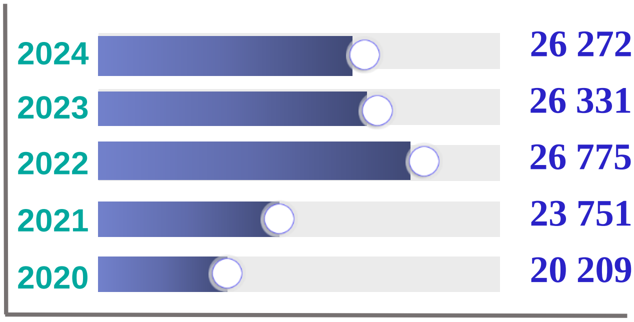

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

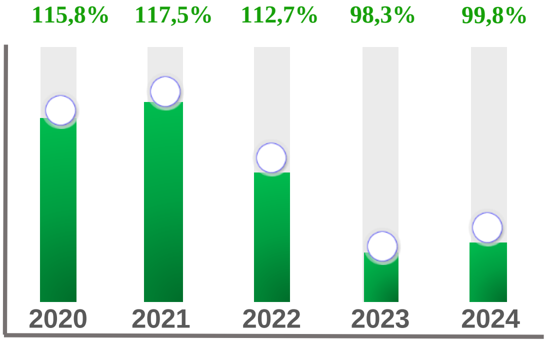

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 687

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 882

Sanoat

1 556

Qurilish

8 991

Savdo

995

Tashish va saqlash

1 622

Yashash va ovqatlanish

367

Axborot va aloqa

597

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

5 575

Boshqa turlar

2024- yil 1- iyul holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020- yilning mos davriga nisbatan 6 063 taga oshganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: savdoda – 5 525 tadan 8 991 taga (o‘sish 3 466 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 2 193 tadan 2 687 taga (o‘sish 494 ta), sanoatda – 3 269 tadan 3 882 taga (o‘sish 613 ta).

Hududlar kesimida

Urganch sh.	5 073	Xiva t.	1 787
Urganch t.	2 840	Gurlan t.	1 682
Qo‘shko‘pir t.	2 103	Yangiariq t.	1 658
Xonqa t.	2 036	Hazorasp t.	1 631
Xiva sh.	1 922	Yangibozor t.	1 202
Bog‘ot t.	1 812	Tuproqqal’a t.	718
Shovot t.	1 808		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

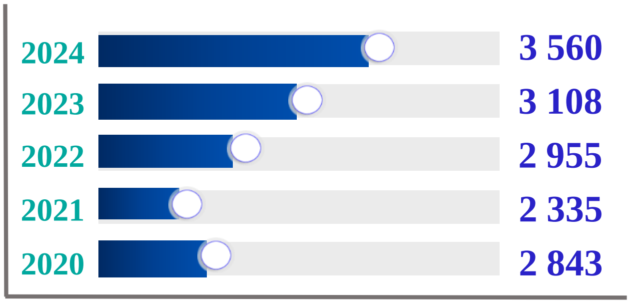

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

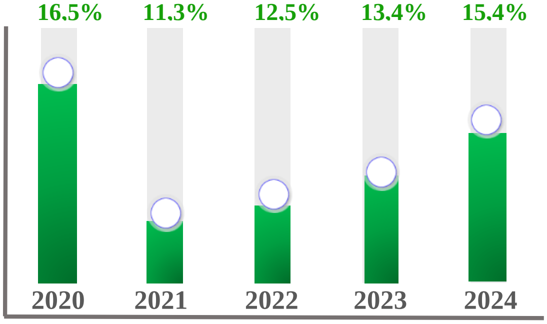

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	653	24,5%
Sanoat	863	22,3%
Qurilish	112	7,3%
Savdo	1 159	12,9%
Tashish va saqlash	117	11,8%
Yashash va ovqatlanish	206	12,8%
Axborot va aloqa	95	27,1%
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	40	7,7%
Boshqa turlar	315	12,2%

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida, yildan-yilga ularning investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2024- yilning yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 3 560 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirma va kichik korxonalar – 3 540 tani;
- yirik korxonalar - 20 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	472	10,8%
Yangiariq t.	372	25,1%
Urganch t.	338	13,2%
Shovot t.	336	21,4%
Bog‘ot t.	293	18,4%
Gurlan t.	270	18,5%
Hazorasp t.	266	18,9%
Qo‘shko‘pir t.	257	13,7%
Xiva t.	237	14,9%
Xonqa t.	236	13,0%
Xiva sh.	213	12,1%
Yangibozor t.	194	18,7%
Tuproqqal’a t.	76	12,8%

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

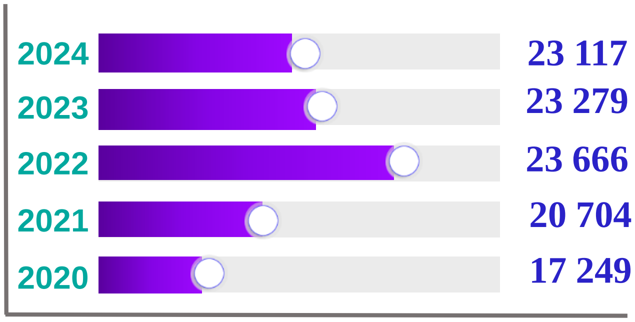

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

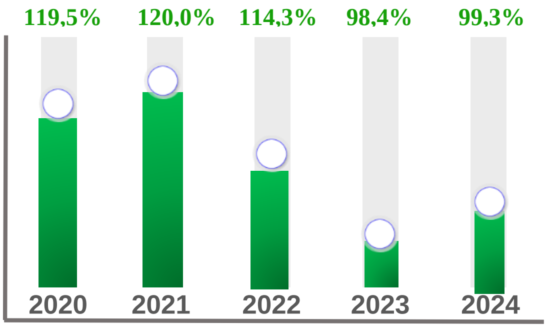

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2024- yil 1- iyul holatiga 23 117 taga yetib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 134,0 foizni tashkil etdi (5 868 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,9 foiz, sanoat – 16,8 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 11,5 foiz, qurilish – 6,7 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 7,0 foiz, tashish va saqlash – 4,3 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 2,3 foiz, axborot va aloqa – 1,5 foiz, boshqa turlari – 11,1 foiz.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 375	Shovot t.	1 570
Urganch t.	2 563	Yangiariq t.	1 481
Qo‘shko‘pir t.	1 871	Gurlan t.	1 463
Xonqa t.	1 814	Hazorasp t.	1 405
Xiva sh.	1 767	Yangibozor t.	1 035
Bog‘ot t.	1 591	Tuproqqal’a t.	595
Xiva t.	1 587		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar- iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

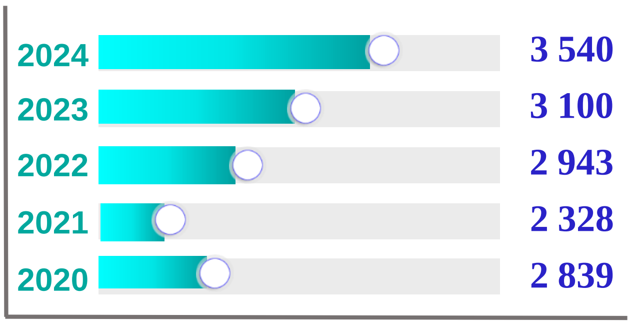

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

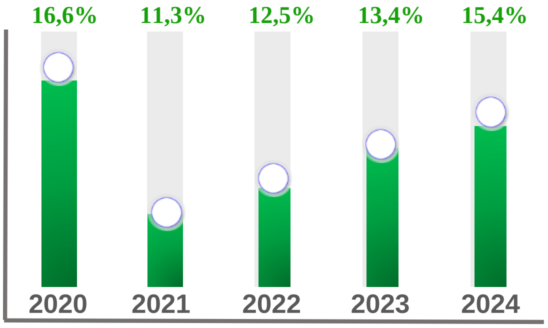

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

653
24,5%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

863
22,5%

Sanoat

112
7,3%

Qurilish

1 158
12,9%

Savdo

117
11,9%

Tashish va saqlash

206
12,8%

Yashash va ovqatlanish

95
27,1%

Axborot va aloqa

40
7,7%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

296
11,8%

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2024- yil yanvar-iyun oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 980 tadan 1 158 taga (o‘sish 178 taga), sanoatda 703 tadan 863 taga (o‘sish 160 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar 146 tadan 206 taga (o‘sish 60 taga), qurilishda – 105 tadan 112 taga (o‘sish 7 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	470	10,9%	Qo‘shko‘pir t.	252	13,5%
Yangiariq t.	370	25,1%	Xiva t.	237	15,0%
Shovot t.	336	21,5%	Xonqa t.	233	12,9%
Urganch t.	336	13,2%	Xiva sh.	211	12,0%
Bog‘ot t.	292	18,5%	Yangibozor t.	194	18,8%
Gurlan t.	269	18,4%	Tuproqqal’a t.	76	12,9%
Hazorasp t.	264	18,9%			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

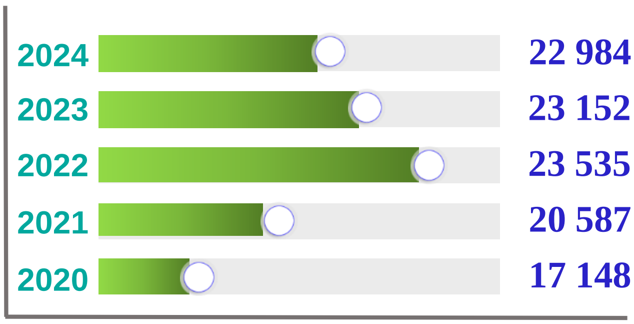

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

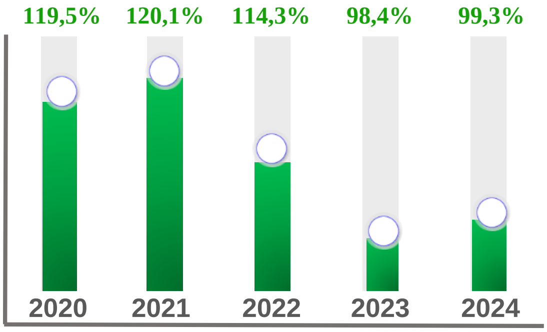

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	2 660
Sanoat	3 842
Qurilish	1 526
Savdo	8 973
Tashish va saqlash	985
Yashash va ovqatlanish	1 607
Axborot va aloqa	350
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	522
Boshqa turlar	2 519

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Urganch shahrida (18,8 foiz), Urganch tumani (11,1 foiz), Qo‘shko‘pir (8,1 foiz), Xonqa (7,9 foiz) va Xiva shahri (7,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 329	Shovot t.	1 566
Urganch t.	2 545	Yangiariq t.	1 475
Qo‘shko‘pir t.	1 860	Gurlan t.	1 460
Xonqa t.	1 805	Hazorasp t.	1 398
Xiva sh.	1 763	Yangibozor t.	1 030
Bog‘ot t.	1 582	Tuproqqal’a t.	590
Xiva t.	1 581		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Gurlan t.	395
Qo‘shko‘pir t.	306
Xonqa t.	297
Urganch t.	293
Yangiariq t.	239
Xiva t.	231
Bog‘ot t.	203
Shovot t.	182
Yangibozor t.	171
Tuproqqal’a t.	122
Hazorasp t.	93
Urganch sh.	81
Xiva sh.	74

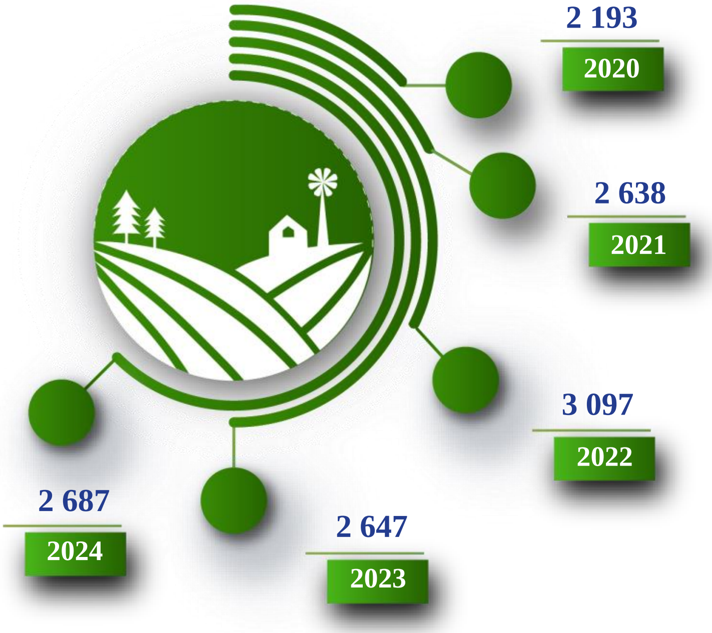

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

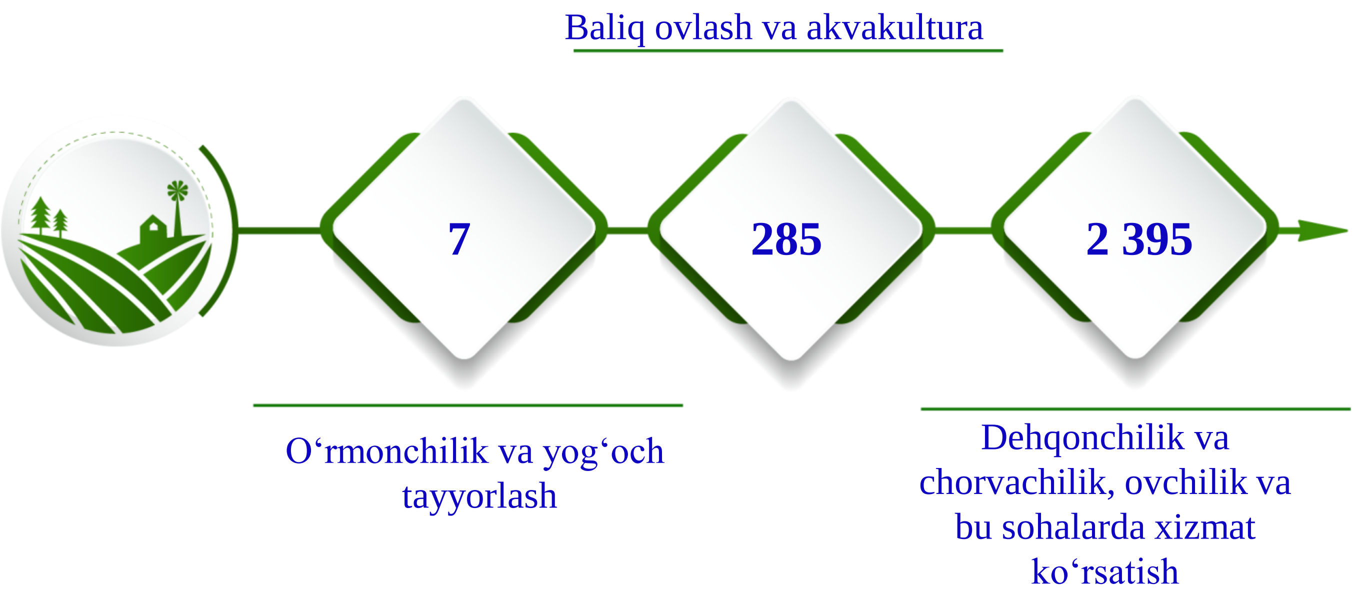

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	**658**
Urganch t.	**432**
Xonqa t.	**365**
Qo‘shko‘pir t.	**365**
Shovot t.	**318**
Xiva t.	**286**
Xiva sh.	**266**
Bog‘ot t.	**227**
Gurlan t.	**227**
Yangiariq t.	**226**
Hazorasp t.	**219**
Yangibozor t.	**156**
Tuproqqal’a t.	**137**

2024	• 3 882
2023	• 3 995
2022	• 4 499
2021	• 4 024
2020	• 3 269

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi besh yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 118,8 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,8 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 97,6 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 96,8 foiz), 0,4 foizini tog-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish sur’ati 81,0 foiz), 1,5 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish sur’ati 109,4 foiz) va 0,5 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish sur’ati 211,1 foiz) tashkil etgan.

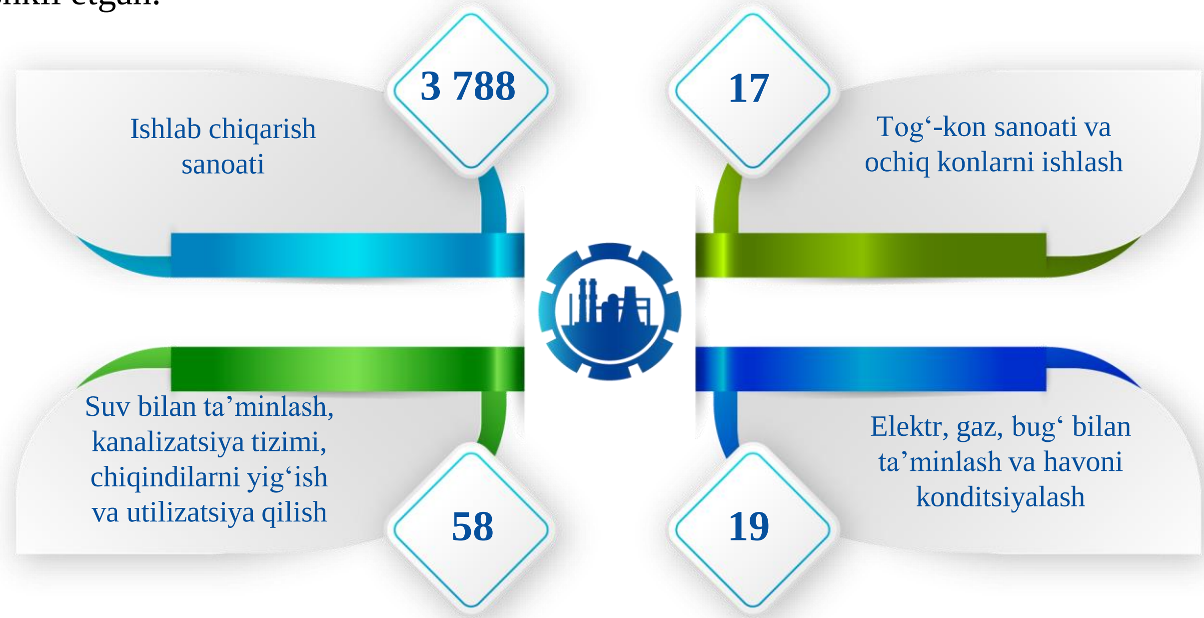

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	350
Urganch t.	194
Xiva t.	192
Xiva sh.	156
Qo‘shko‘pir t.	151
Xonqa t.	99
Yangiariq t.	90
Shovot t.	77
Hazorasp t.	60
Yangibozor t.	54
Gurlan t.	53
Bog‘ot t	51
Tuproqqal’a t.	29

2024	1 556
2023	1 717
2022	2 059
2021	2 025
2020	1 833

Qurilish sohasining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 55,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 90,2 foizni;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 21,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 102,1 foizni;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 23,0 foiz ulushni va 82,7 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

340 Fuqarolik obyektlarini qurish

358 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

858 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 636
Urganch t.	1 030
Bog'ot t.	783
Xiva sh.	679
Qo'shko'pir t.	674
Shovot t	650
Hazorasp t.	638
Yangiariq t.	617
Xonqa t	596
Xiva t.	570
Gurlan t.	498
Yangibozor t.	419
Tuproqqal'a t	201

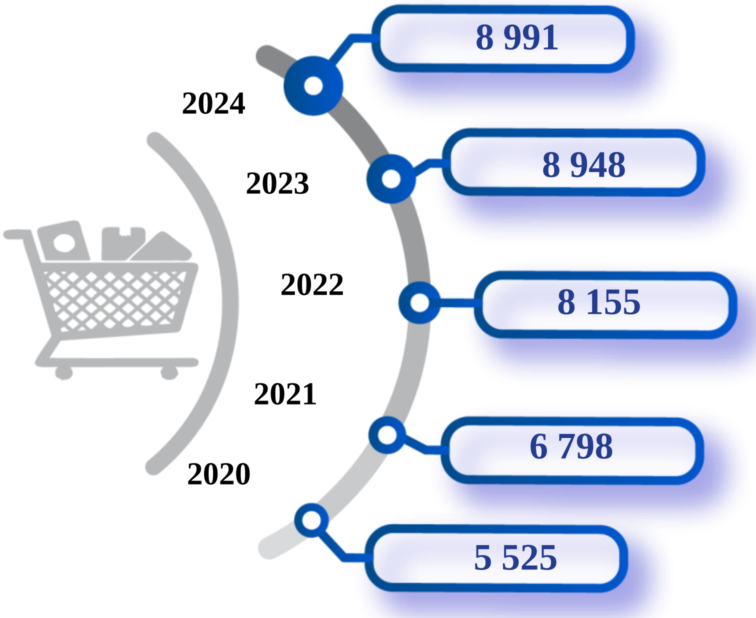

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 8 973 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 63,0 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, o'tgan yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 95,9 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishi 23,7 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 103,4 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishi 13,3 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 121,8 foizni tashkil etdi.

1 197

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

2 134

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 660

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	378
Xiva sh.	267
Urganch t.	173
Xonqa t.	106
Shovot t.	104
Gurlan t	91
Yangiariq t.	83
Qo‘shko‘pir t.	80
Bog‘ot t.	80
Xiva t.	78
Yangibozor t.	77
Hazorasp t.	62
Tuproqqal’a t.	43

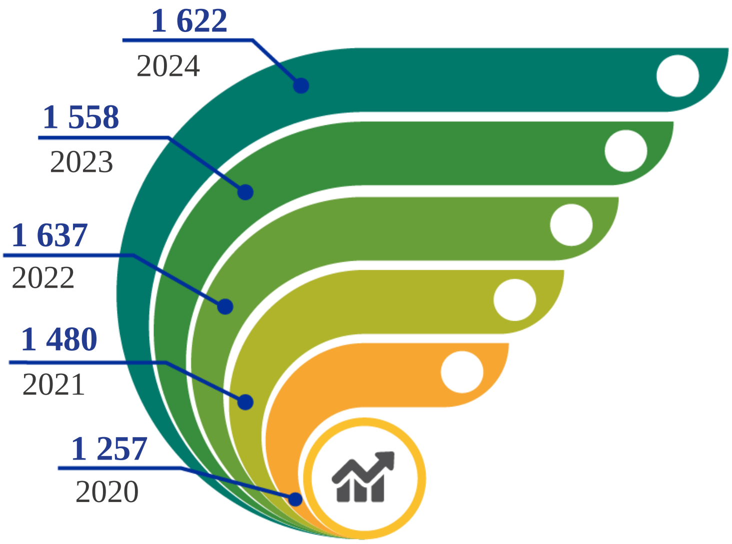

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2020- yilning mos davriga nisbatan 129,0 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 13,9 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 86,1 foiz ulushini tashkil etdi.

225 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 397 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

13 Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	119
Xiva sh.	36
Xonqa t.	31
Urganch t.	31
Qo‘shko‘pir t.	28
Yangiariq t.	25
Shovot t.	21
Xiva t.	20
Bog‘ot t.	16
Gurlan t.	13
Yangibozor t.	12
Hazorasp t.	10
Tuproqqal’a t.	5

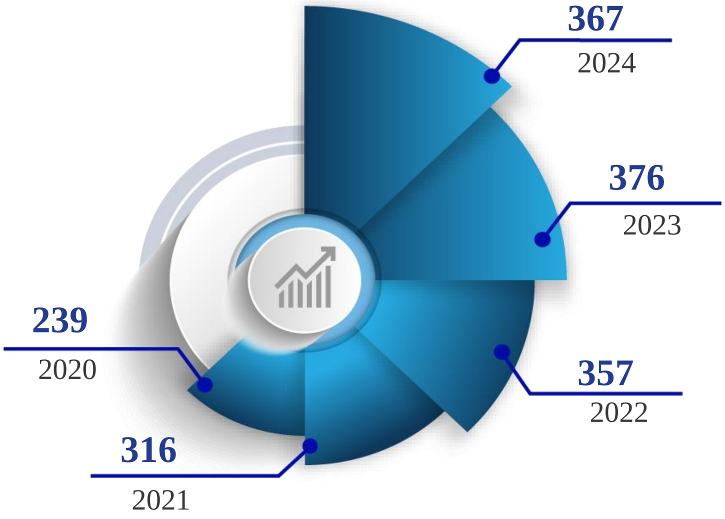

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 25,3 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2023- yilning mos davriga nisbatan 114,8 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 25,9 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2023- yilning mos davriga nisbatan 73,1 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 48,8 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 108,5 foizni tashkil etdi.

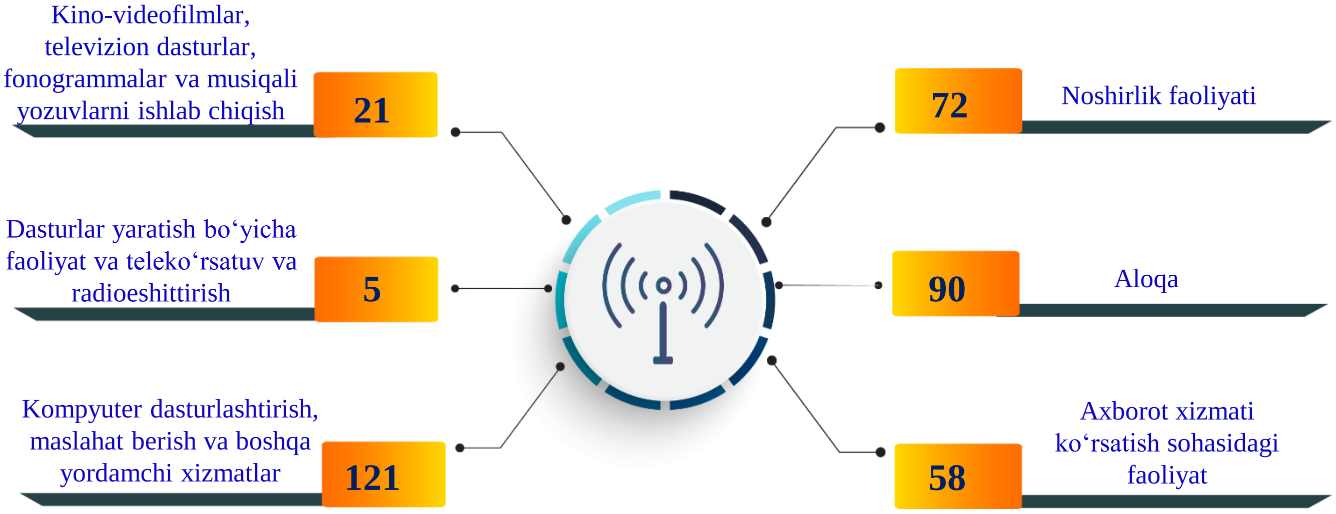

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	205
Xonqa t.	52
Xiva sh.	50
Urganch t.	44
Gurlan t.	41
Hazorasp t.	37
Shovot t.	32
Xiva t.	31
Qo‘shko‘pir t.	30
Bog‘ot t.	22
Yangiariq t.	22
Yangibozor t.	21
Tuproqqal‘a t.	10

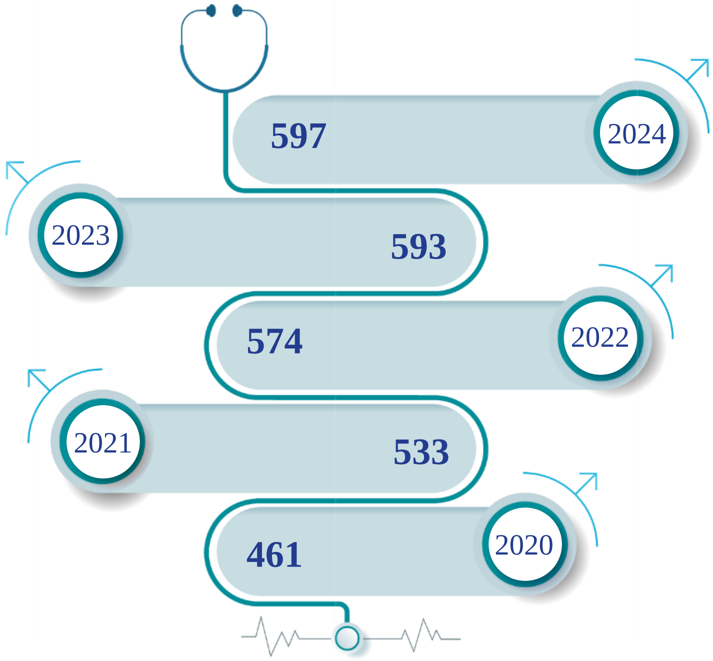

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi, ya’ni 522 tasi yoki 87,4 foiz ulushi kichik tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga 94,6 foiz korxonalar to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2023- yilning mos davriga nisbatan 101,3 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,0 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 75,0 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 2,5 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 125,0 foizni tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	217
Hazorasp t.	163
Xonqa t.	112
Urganch t.	109
Bog‘ot t.	71
Xiva sh.	57
Qo‘shko‘pir t.	57
Shovot t	53
Xiva t.	49
Gurlan t.	42
Yangiariq t.	28
Yangibozor t.	21
Tuproqqal’a t.	16

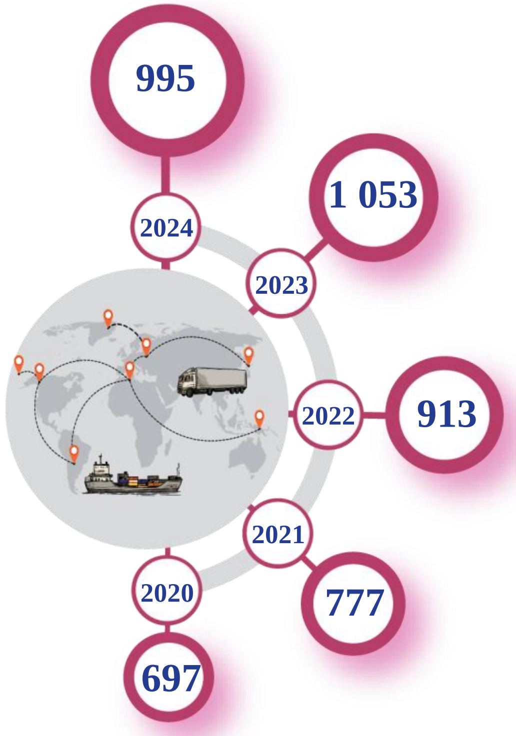

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,8 foizni tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 96,2 foizni;
- ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 88,5 foizni;
- pochta va kuryerlik yo‘nalishi 115,4 foizni;
- havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 66,7 foizni tashkil etdi.

Havo transporti	Pochta va kuryerlik	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport	Quruqlikdagi va quvur transporti
6	15	208	766

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni | **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

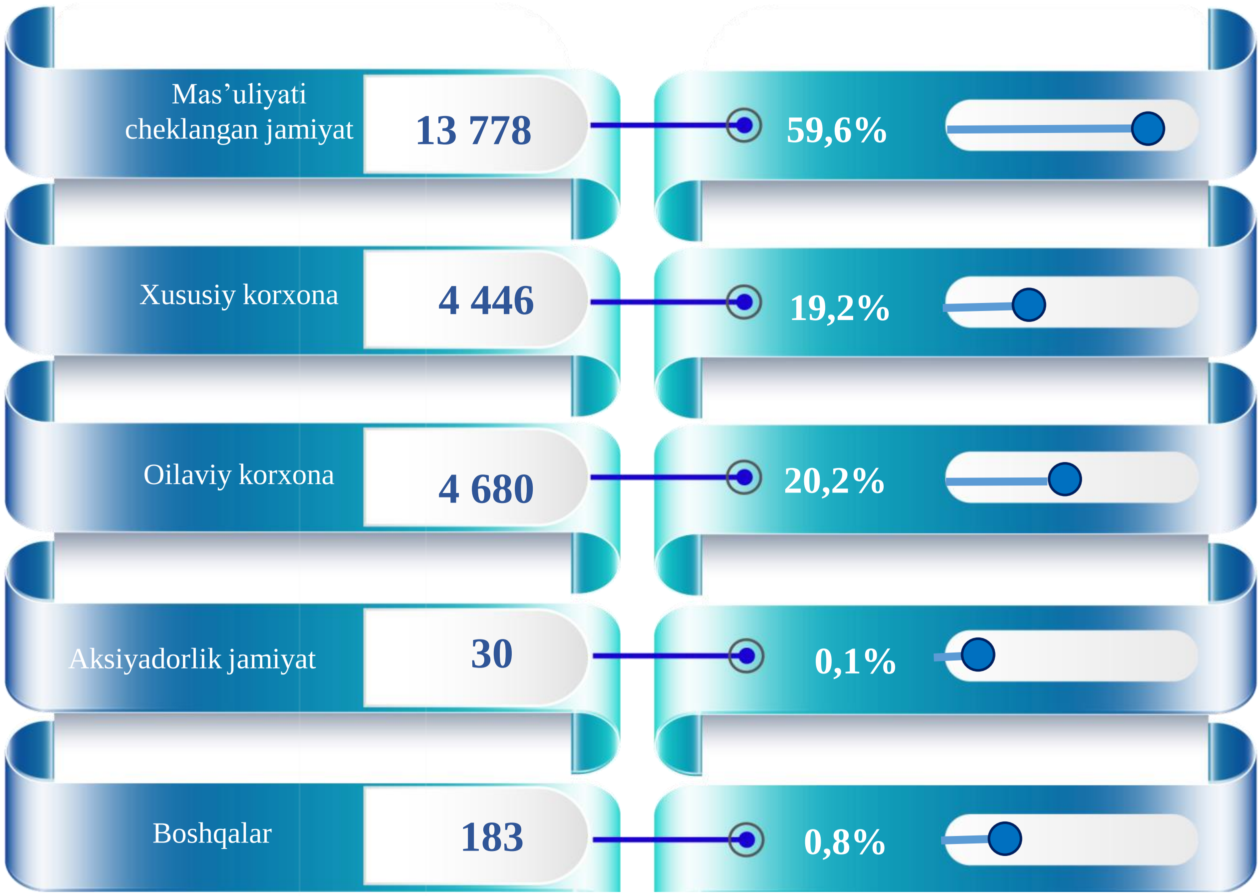

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil yanvar-iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

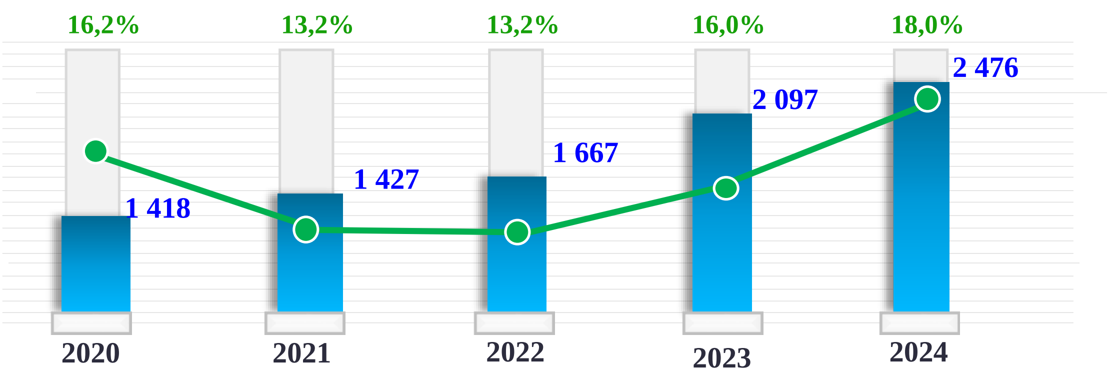

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

472
24,4%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

492
26,0%

Sanoat

104
8,7%

Qurilish

858
16,3%

Savdo

101
11,9%

Tashish va saqlash

107
20,9%

Yashash va ovqatlanish

75
30,9%

Axborot va aloqa

27
10,3%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

240
14,7%

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	337	Xiva t.	172
Yangiariq t.	274	Xiva sh.	159
Gurlan t.	240	Shovot t.	156
Hazorasp t.	235	Yangibozor t.	118
Urganch t.	228	Xonqa t.	105
Qo‘shko‘pir t.	197	Tuproqqal’a t.	67
Bog‘ot t.	188		

2024- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

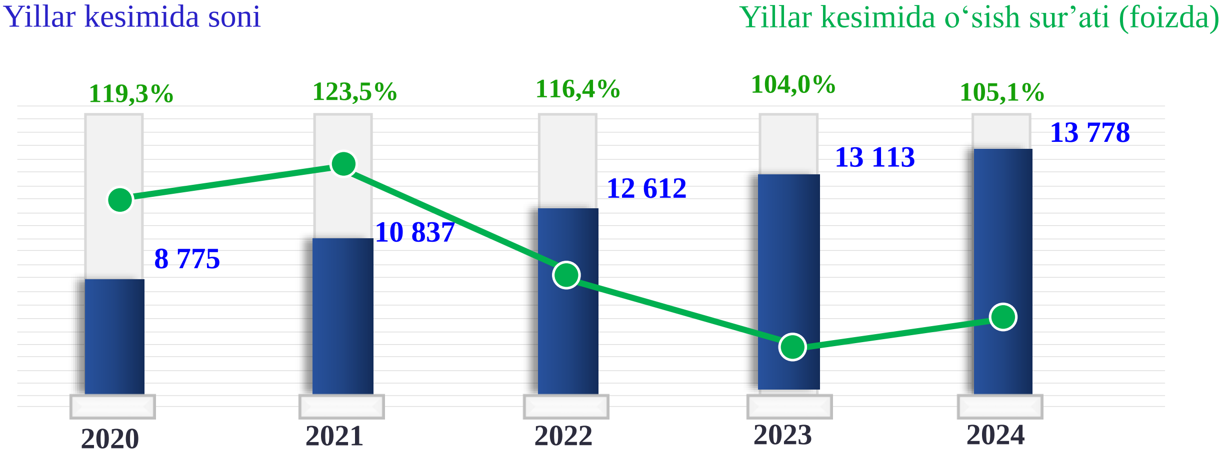

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan 23 117 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 13 778 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hissasiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich yashash va ovqatlanishda – 124,3 foiz, savdoda – 109,1 foiz, sanoatda – 105,6 foiz, qishloq va o'rmon xo'jaligida – 101,8 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 100,4 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	2 638	Xiva t.	955
Urganch t.	1 414	Bog'ot t.	931
Hazorasp t.	1 173	Xonqa t.	791
Qo'shko'pir t.	1 134	Shovot t.	723
Gurlan t.	1 051	Tuproqqal'a t.	513
Yangiariq t.	1 022	Yangibozor t.	419
Xiva sh.	1 014		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

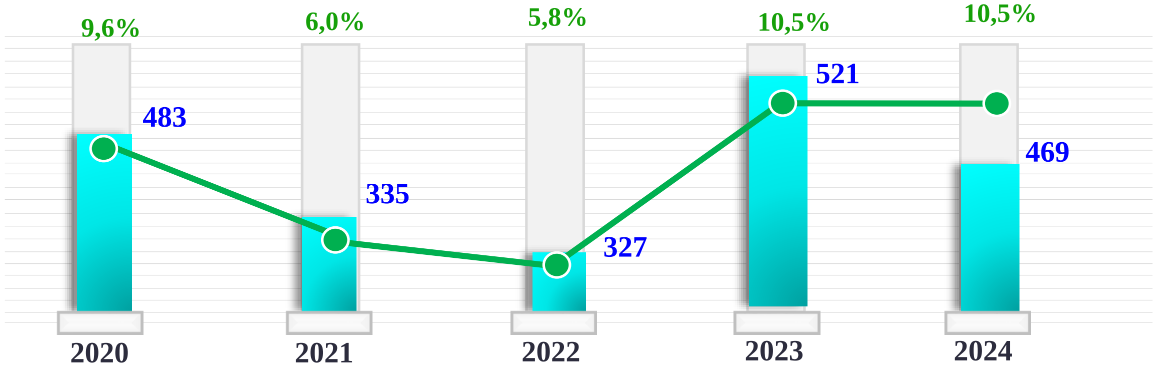

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

88 — 29,9%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

160 — 20,0%

Sanoat

4 — 1,4%

Qurilish

119 — 6,4%

Savdo

12 — 12,4%

Tashish va saqlash

23 — 7,7%

Yashash va ovqatlanish

12 — 16,9%

Axborot va aloqa

7 — 4,0%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

44 — 7,8%

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Shovot t.	131	Qo‘shko‘pir t.	17
Xonqa t.	92	Gurlan t.	15
Urganch sh.	82	Yangiariq t.	11
Yangibozor t.	44	Xiva sh.	7
Bog’ot t.	36	Xiva t.	6
Urganch t.	25	Hazorasp t.	3

Faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar to'g'risida ma'lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

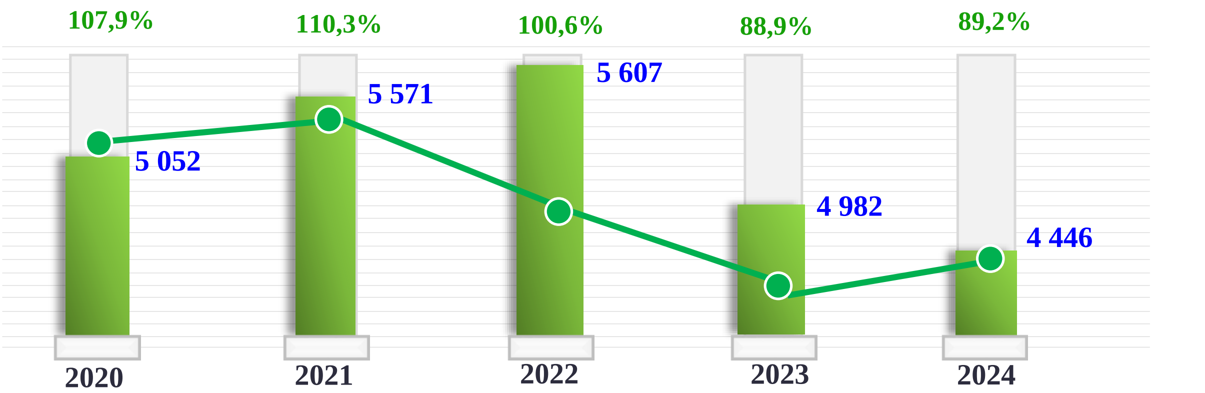

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

294
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

799
Sanoat

284
Qurilish

1 862
Savdo

97
Tashish va saqlash

300
Yashash va ovqatlanish

71

Axborot va aloqa

177
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

562
Boshqa turlar

Faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar soni 2024- yil 1- iyul holatiga 4 446 tani tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 41,9 foiz, sanoat – 18,0 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,7 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 6,6 foiz, qurilish – 6,4 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 4,0 foiz, tashish va saqlash – 2,2 foiz, axborot va aloqa – 1,6 foiz, boshqa turlari – 12,6 foiz.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 094	Bog'ot t.	227
Xonqa t.	533	Xiva sh.	225
Urganch t.	518	Xiva t.	201
Shovot t.	512	Yangiariq t.	88
Yangibozor t.	343	Hazorasp t.	82
Gurlan t.	304	Tuproqqal'a t.	26
Qo'shko'pir t.	293		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

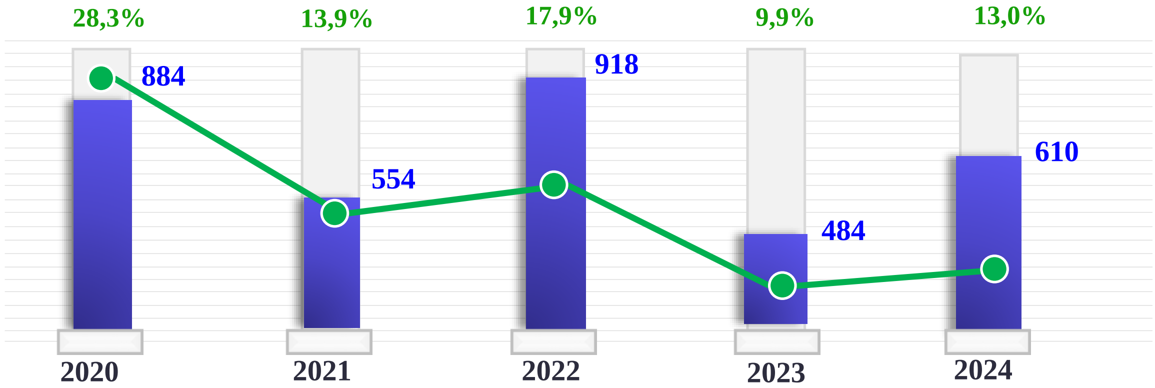

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

88
24,9%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

211
18,5%

Sanoat

4
9,8%

Qurilish

182
9,8%

Savdo

4
8,9%

Tashish va saqlash

76
9,6%

Yashash va ovqatlanish

8
22,2%

Axborot va aloqa

6
7,7%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

31
9,0%

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Yangiariq t.	87	Qo‘shko‘pir t.	43
Urganch t	85	Xonqa t.	37
Bog‘ot t.	66	Yangibozor t.	32
Xiva t.	59	Hazorasp t.	28
Urganch sh.	53	Gurlan t.	15
Shovot t.	49	Tuproqqal’a t.	9
Xiva sh.	47		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

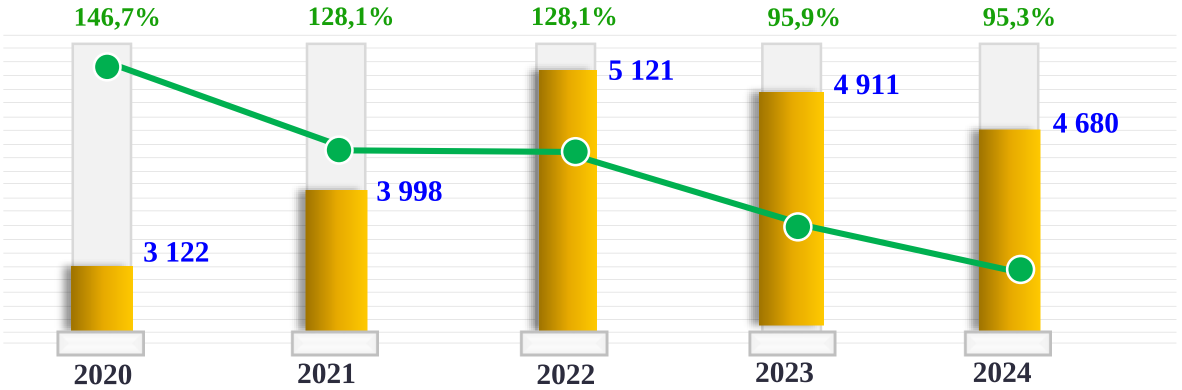

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

353

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 140

Sanoat

41

Qurilish

1 848

Savdo

45

Tashish va saqlash

795

Yashash va ovqatlanish

36

Axborot va aloqa

78

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

344

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra 2020- yilning mos davriga nisbatan 1 558 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi: savdoda – 891 tadan 1 848 taga (o‘sish 957 taga), sanoatda – 826 tadan 1 140 taga (o‘sish 314 taga), yashash va ovqatlanishda – 659 tadan 795 taga (o‘sish 136 taga) korxonalar sonining o‘shishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Urganch t	618	Yangiariq t.	358
Urganch sh.	595	Shovot t.	319
Xiva sh.	513	Yangibozor t.	254
Xonqa t.	478	Hazorasp t.	139
Qo‘shko‘pir t.	425	Gurlan t.	94
Bog‘ot t.	419	Tuproqqal’a t.	49
Xiva t.	419		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

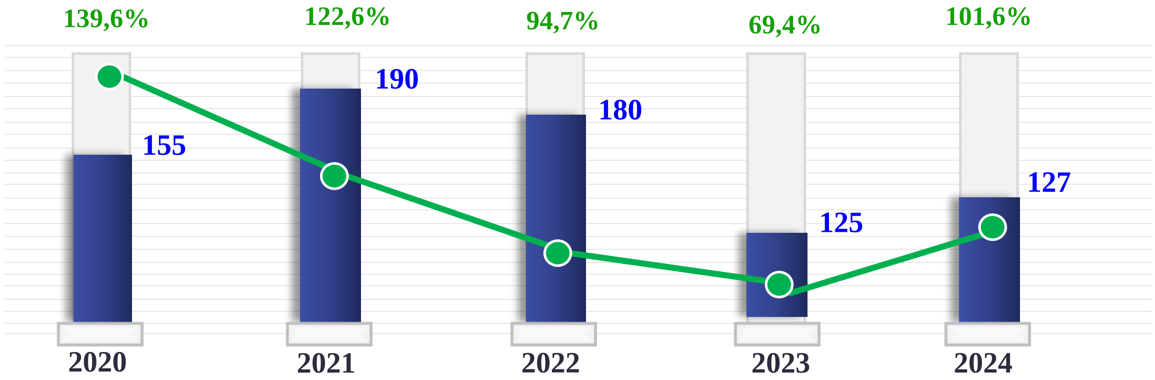

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

11

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

36

Sanoat

13

Qurilish

37

Savdo

4

Tashish va saqlash

7

Yashash va ovqatlanish

2

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

17

Boshqa turlar

Yetakchi o‘rinni 127 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy soninig 23,6 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Xorazm viloyatiga o‘z kapitalini kiritayotgan Turkiya Respublikasi (ulushi 21,3), Turkmaniston (ulushi 20,5 foiz), Xitoy (ulushi 10,2 foiz) va Qirg‘iziston Respublikasi (ulushi 4,7 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	49	Shovot t.	7
Urganch t.	12	Yangibozor t.	5
Xonqa t.	8	Bog‘ot t.	5
Xiva t.	8	Qo‘shko‘pir t.	5
Xiva sh.	7	Yangiariq t.	4
Gurlan t.	7	Hazorasp t.	3
Tuproqqal’a t.	7		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya	30
Turkiya	27
Turkmaniston	26
Xitoy	13
Qirg‘iziston	6
Janubiy Koreya	3
Qozog‘iston	3
Amerika Qo‘shma shtatlari	3
boshqalar	16

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatining asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 59 tasi qo‘shma korxonalar, 68 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

chet el korxonalar		qo‘shma korxonalar
27	Urganch sh.	22
3	Xiva sh.	4
2	Bog‘ot t.	3
3	Gurlan t.	4
4	Qo‘shko‘pir t.	1
8	Urganch t.	4
2	Hazorasp t.	1
4	Tuproqqal’a t.	3
5	Xonqa t.	3
2	Xiva t.	6
4	Shovot t.	3
2	Yangiariq t.	2
2	Yangibozor t.	3

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Faoliyat turi	chet el korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	5	6
Sanoat	17	19
Qurilish	7	6
Savdo	22	15
Tashish va saqlash	2	2
Yashash va ovqatlanish	5	2
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	0	2
Boshqa turlar	10	7

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- sentabrdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (62) 22-4-65-11